

Doslov.

Tyto přednášky sestavil jsem pro účastníky kursů, pořádaných »Sdružením českých bankovních úředníků« na podzim r. 1912, na základě svých dřívějších obširných studií o státních dluzech. Již asi deset let tomu, co jsem připravil skoro úplně k tisku celé dílo, jedmající o »Státních dluzech rakousko-uherských s náležitým zřetelem ke státním dluhům ostatních zemí evropských«, ale nemohl jsem tento spis dosud vydati, protože jsem nenašel nakladatele. Díla toho jsem použil také při těchto svých přednáškách, ovšem omezených na šestihodinný cyklus. Je to tedy zajisté jen velmi stručný výtah z onoho mého obsažného díla, k němuž jsem si shledával potřebný materiál ještě v době, když jsem byl sekčním radou v ministerstvu financí (1899—1901). Omezil jsem se zde kromě všeobecného vylíčení nynějšího stavu a dřívějšího vývoje nejdůležitějších státních dluhů na výklad o emisích a konversích a na poukázání k těžkým omylům a škodám, které tím byly způsobovány státním financím různých států.

Omezená doba, určená mým výkladem, nutila mě co možná obsah zhustit, ale zároveň jsem hleděl, aby vše bylo srozumitelně i přístupno také těm, kteří dosud podrobněji se nezabývali podobnými studiemi. Nejvíše, že jsem mohl předpokládati aspoň jakousi znalost mých »Cenných papírů« (vyšlých v r. 1909). Také jistým doplňkem těchto mých přednášek je současně uveřejňované pojednání v »Náši Době« (r. 1913) »O státním dlužení a státním úvěru«.

Z literárních pomůcek uvádím zde tyto:

A d o l f B e e r: »Die Finanzen Oesterreichs in XIX. Jahrhundert«, 1877.

C o n t e d e M ü l l e n: »Les finances d' Autriche«, 1875.

K a u f m a n n: »Die Finanzen Frankreichs.«

E u g e n R i c h t e r: »Das preussische Staatsschuldenwesen«.

Dr. Conrad Sattler: »Das Schuldenwesen des preussischen Staates und des Deutschen Reichs.«

M. Kovalevski: »La Russie à la fin du XIX. siècle.«

H. Labeyrie: »Théorie et histoire des conversions de rentes.«

Články v. Mensi a jiných o státních dluzích rak. v »Oester. Staatswörterbuch«, kde je další podrobná literatura uvedena. Pro Uhry Alexander z Matlekovits: »Das Königreich Ungarn.«

Dále různá vydání publikací rak. ministerstva financí, jako »Mitteilungen des k. k. Finanzministeriums«; »Tabellen zur Währungsstatistik«, které obsahuje zároveň všeobecná data i o emisích půjček jiných států. K tomu všechny publikace rak. »kontrolní komise státního dluhu«.

Z jiných periodických spisů budete uvedeny: Salings »Börsenpapiere«; »Compass«, finanzielles Jahrbuch für Oesterreich-Ungarn; »Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich«; »Bulletindestatistique et de législation comparée«; G. Schanz: »Finanzarchiv«; »Economist« (anglický a německý); »L'économiste européen«; »Statistisches Jahrbuch für Ungarn« a j.

Kromě toho předlohy státních rozpočtů rakouských i z jiných států.

V Praze, v květnu 1913.

JAN KOLOUŠEK.

